

LAUKU CEĻOTĀJS

Zaļie padomi laivotājiem

Lielākajai daļai maršrutos iekļautajiem dabas, vēstures un kultūras tūrisma objektiem ir piešķirts aizsardzības statuss un tie ir aizsargājami dabas vai kultūras pieminekļi. Turklāt, vairums no tiem atrodas NATURA 2000 vai īpaši aizsargājamās dabas teritorijās. Tādēļ, īstenojot ūdenstūrisma maršrutus, ir jādodomā un jārikojas zaļi!

Kā nokļūt līdz galamērķim?

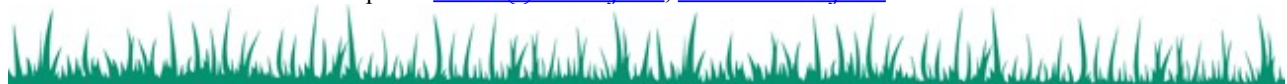
- Kad tuvojies maršruta sākuma vai galapunktam, atceries, ka ar automobili Latvijā brauc tikai pa ceļiem;
- Automašīnu atstāj tur, kur tas nenodara pāri dabai un netraucē citiem satiksmes dalībniekiem;
- Laivošanu uzsāc vietā, kur viegli piekļūt upei, neerodējot krastu nogāzes;

Ar laivu var ceļot „zaļi”

- Atkritumus neatstāj upes krastā vai pa ceļam. Ved tos līdzī. Tad, kad sapratīsi, cik daudz Tu tos saražo, sāksi domāt par to samazināšanu;
- Braucot pa upi, netrokšņo, sarunājies pusbalsī. Tad Tu ieraudzīsi daudzus meža un ūdens dzīvniekus „rokas stiepiena attālumā” – tā kā *Nacionālajā ģeogrāfijā*;
- Savu mobilo telefonu laivu brauciena laikā iepako tik rūpīgi, lai būtu slinkums „lieku” reizi to vilkt laukā. Izslēdz skaņu – tad tā netraucēs Tevi un upes krastu iemītniekus;
- Vēlreiz pārslasi makšķerēšanas noteikumus un noskaidro makšķerēšanas kārtību konkrētajā vietā – upē, ezerā;
- Respektē apmeklēšanas ierobežojumus teritorijās, kur ir izveidoti sezonāli dabas liegumi ligzdojošo putnu aizsardzībai;
- Mēģini „nedzīt” gauru, mežapīļu, gulbju u.c. ūdensputnu ģimenes ar mazuliem pa upi kilometriem tālu, bet gan *saudzīgi* apbrauc tām apkārt, atstājot sev aiz muguras;
- Neatstāj neko ūdenī, lai kas tas arī būtu. Atstātais visdrīzāk veicinās eitrofikācijas (aizaugšanas) procesus, no kurām cieš Latvijas ūdeņi. Tev taču nepatīk peldēties vai braukt pa aizaugušu upi vai ezeru?
- Saudzīgi izturies pret upju krastos radīto labiekārtojumu, jo aiz Tevis brauks citi;
- Laivu brauciena laikā Tu ne tikai iegūsi jaunas zināšanas, pieredzi un izjūtas, bet arī uzlabosies Tava veselība un fiziskā forma;

Ja laivo pa teritoriju, kurai ir NATURA 2000 statuss:

- Iepazīsties ar konkrētās teritorijas „iekšējās kārtības noteikumiem”. Ieskaties Dabas aizsardzības pārvaldes un Lauku ceļotāja mājas lapā;
- Iegriezies nacionālā parka apmeklētāju centrā;
- Ugunsgrāvis kurini tikai šim mērķim paredzētās un labiekārtotās vietās;
- Ja ugunsgrāvis vietā nav malkas, mēģini to nopirkt tuvējā lauku mājā. Ja brauciet lielākā draugu pulkā, vediet līdzī savu malku, vai arī ogles un grillu, kurā ātri un ērti var pagatavot siltas pusdienas. Atklātu uguni neizmanto ugunsbīstamajā

LAUKU CEĻOTĀJS

periodā. Izdegušo ogļu pelnus nekādā gadījumā neber ūdenī, jo tas veicinās aizaugšanu;

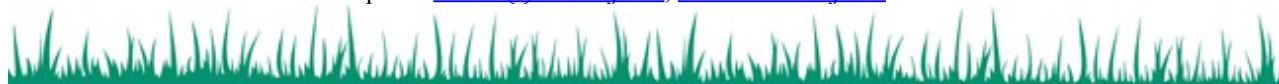
- Atceries, ka NATURA 2000 teritorijās drīkst nakšņot tikai šim mērķim paredzētās – tūristu atpūtas vietās vai apmetnēs. Ja tādu nav, paliec lauku tūristu mītnēs;
- Diez vai laivu braucienā vajadzētu ņemt līdzi cilvēka labajāko draugu – suni. Bet, ja savādāk nevar, tad zini, ka šajās teritorijās viņam ir savi *ierobežojumi* – pavada un uzpurnis;
- Neatstāj autogrāfus un „petroglifus” un dabas veidojumiem – iežu atsegumiem! Tu taču neatstāj tos uz savas mājas sienas!
- Pārdomā savas rīcības – vai tās nekaitē tām dabas vērtībām – sugām un to dzīvesvietām, kuru dēļ aizsargājamā dabas teritorija ir veidota. Tu taču esi šeit atbraucis dabas skaistuma un šeit esošo vērtību dēļ!

Dabu var izziņāt dažādi, bet svarīgi ir to darīt draudzīgi:

- Kā suvenīrus neņem līdzi dažādas dabas lietas un veidojumus – iežu paraugus, fosīlijas, gliemežvākus. Arī tie, kaut nedzīvi, – ir ļoti būtiska dabas vides un ekosistēmas sastāvdaļa. Tu taču zini, kur tie kādreiz nonāks ...
- Ainavu un dzīvnieku vērošanai izmanto tālskati;
- Ja Tu vēro putnus vai dzīvniekus, tad dari to no distances, netraucējot tos atpūtas vai ligzdošanas vietās. Dzīvnieku „labklājība” ir galvenais!
- Lai izziņātu kādu dabas objektu – akmeni, smilšakmens vai dolomīta atsegumu, nekāp uz tā, nestaigā pa tā virsmu, nebrien avoksnājā! Mēs taču nekāpjam uz kultūrvēsturiskiem objektiem!
- Nebojā klinšu atsegumus, nelien alās, jo tās ir nozīmīgas daudzu sugu dzīves vietas. Kā Tev patiktu, ja kāds ielīstu Tavā „migā”?
- Alās nelien rudenī, ziemā un pavasarī, kad tur ziemo sikspārņi un citi dzīvnieki. Kāda ir sajūta, kad pamodina nelaikā? Turklāt, sikspārņiem tā var būt dzīvības cena;
- Dažkārt interesantāk ir iepazīt tās sugas, kas sastopamas bieži (ne reti) un ikdienā.

Arī vietējais cilvēks ir dabas un ikvienas teritorijas nozīmīga sastāvdaļa, tādēļ:

- Pirms došanās uz laukiem, neiepērc pārtikas krājumus lielpilsētas lielākajā veikalā, bet gan mazajā ciemata bodītē;
- Maksimāli izmanto vietējo cilvēku sniegtos pakalpojumus – maltīti ieturi lauku krodziņā, paliec ceļošanai izvēlētajā teritorijā ilgāk nekā vienu dienu;
- Iegādājies lauku labumus no vietējiem zemniekiem!
- Izmanto vietējo uzņēmēju piedāvāto inventāru, tādējādi atbalstot uzņēmējdarbību;
- Nonākot lauku tūrisma mītnē vai viesnīcā, taupi visus resursus. Mēs par elektroenerģiju, siltumu un gāzi maksājam „Eiropas cenas”;
- Cieni vietējos iedzīvotājus, respektē to dzīvesveidu, izrādi interesi par konkrētas teritorijas dabu, vēsturi un kultūras mantojumu!

Latvijas Lauku tūrisma asociācija

Latvian Country Tourism Association

LAUKU CEĻOTĀJS

Projekts daļēji finansēts ar EEZ un Norvēģijas finanšu instrumenta granta palīdzību no Īslandes, Lihtenšteinas un Norvēģijas

